

Kertomus fosfaattinäytteiden otosta Kymin Niskasuon kivikautisella asuinpaikalla

Suur-Kotka (Kymi) Eskola Laajakoski

RNo 8³⁰ om. Tuomas Gunnar. RNo 8³⁹ om. Tauno Lukkari. RNo 5⁵⁴ om. Erkki Nygren. RNo 5⁷³ om. Iivar Nygren. RNo 5⁷⁷ om. Veli Porkka. RNo 5⁸¹ Iisakkalan perikunta Korkeakoski Laajakoski. RNo 4²⁵ om. A. Ahlström Oy. RNo 4³⁸ om. Vilhelm Karell.

Peruskarttalehti 3024 07 PERNOO

x= 6719 73, y= 489 03, z= 20.

Kaivaus 1966, inventoitu 1967. Löydöt KM 16685, 17075, 17514

Näytteiden oton yhteydessä saadut löydöt KM 20182

3 karttaliitettä

18.10.1977 suoritti allekirjoittanut luvan saaneena maaperä-
näytteiden ottoa fosfaattianalyysia varten Kymin Laajakosken
Niskasuon kivikautisella asuinpaikalla. Työ suoritettiin koh-
teen kartoituksen ja korkeusmittausten yhteydessä. Työ liittyy
Niskasuon keramiikkalöytöjä käsittelevään arkeologian laudatur-
työhöni.

Asuinpaikka sijaitsee lounaaseen viettävällä mäntykankaalla Kymi-
joen itärannalla olevan Niskasuon itälaidalla. Paikalla on pieni
hiekkakuoppa, jonka laidoilla V. Luho suoritti kaivauksen vuonna
1966. M. Huurteen inventoinnin mukaan kohteen laajuus on noin
350 x 50 metriä. (Liite 1).

Koska laaja-alaiseen fosfaattikartoitukseen ei ollut mahdollisuut-
ta pyrittiin näytteiden avulla selvittämään ensisijaisesti asuin-
paikan alarajaa ja paikalla sijaitsevien kodanpohjamaisten syven-
nysten luonnetta. Näytekuopat kaivettiin neljänä NE - SW -suuntai-

sena linjana. Näiden väliin kaivetut näytekuopat muodostavat NW - SE -suuntaisen linjan. Linjat leikkaavat kodanpohjamaiset syvennykset ja toisaalta seuraavat asuinpaikkaa kaivausalueen molemmin puolin alarinteeseen. Kuoppien väli vaihteli kahdesta 20 metriin. Näytekuoppien linjat liittyvät V. Luhon vuoden 1966 kaivauksen koordinaatistoon. (Liite 2).

Näytekuopat (25 x 25 cm) kaivettiin noin 30 cm syvyyteen. Kuopat täytettiin näytteen oton jälkeen. Näytekuopista saatiin löytöjä seuraavasti: kuoppa 200 200 1 saviastianpala, kuoppa 200 182 3 saviastian reunapalaa, kuoppa 212 198 (Syvennys 2:n reunalta) 1 saviastianpala. Irtolöytöinä saatiin V.Luhon kaivausalueelta ja hiekkakuopan reunoilta 24 saviastianpalaa, joista kaksi reunapaloja sekä neljä pii- ja kolme kvartsi-iskosta sekä yksi-kivilaji-iskos. Saviastianpalat ovat tyypillistä kampakeraamiikkaa.

Näytteet käsiteltiin nk. pistekoemenetelmällä, joka on lähinnä kenttäoloihin suunniteltu näytteen avulla suoritettava värjäyskoe. Värjäytymisen voimakkuus ilmaisee näytteen suhteellista fosfaattipitoisuutta, joka voidaan luokitella esimerkiksi viiteen asteeseen. Tulokset ovat viitteellisiä eivätkä tarkkuudeltaan vastaa tavanomaisin laboratoriomenetelmin suoritettavaa fosfaatti-analyysia (ks. M. Nunez 1977).

Tulokset viittaavat asuinpaikan jatkuvuuteen kaivausalueesta kaakkoon ja luoteeseen sekä koilliseen ylärinteeseen. Syvennyksiin liittyy yleensä ympäröivää maastoa korkeampi suhteellinen fosfaattipitoisuus. Alarinteeseen siirryttäessä näytteiden suhteelliset fosfaattipitoisuudet laskevat (kohdissa 170 170 ja 170

172 pitoisuuden nousua). Yleisesti tämä on yhteneväinen kaivauslöytöjen alarajan, n. 20,80 m mpy, kanssa. (Liite 3).

Helsingissä 22.12.1977

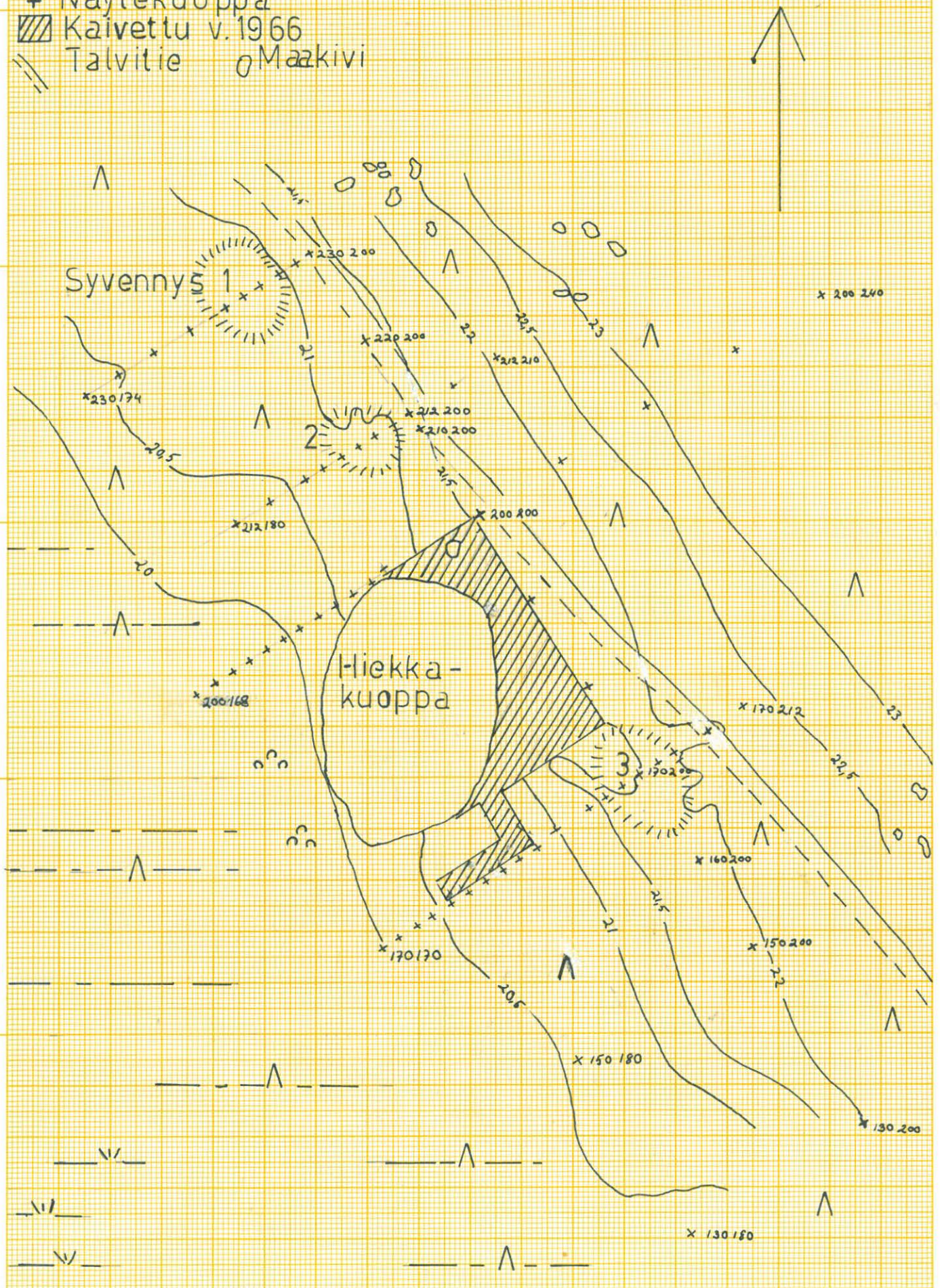
Jyri Kokkonen
Jyri Kokkonen

Viite:

M.Nunez 1977 Archaeology through soil chemical analysis: an evaluation. Helsingin Yliopiston Arkeologian Laitos Moniste n:o 14.

Liite 2
KYMI LAAJAKOSKI NISKASUO
FOSFAATTINÄYTTEET. J. KOKKONEN 1977
Mk. 1:500

- + Näytekuoppa
- ▨ Kaivettu v. 1966
- ≡ Talvitie
- Mäekivi

KYMI LAAJAKOSKI NISKASUO FOSFAATTINÄYTTEET. J. KOKKONEN 1977

Ei mittakaavaan

Suhteellinen fosfaattipitoisuus

erittäin vähäinen
 vähäinen
 keskiverto
 korkea
 erittäin korkea

